

Forhold, hvor vi vide, at det er en gangs Skik, at Soldaten afhænder sit Brød og paa anden Maade drager Omfarg for sin daglige Ernæring; men desuagtet forekommer det mig ikke at være nogen rigtig Bestemmelse, at de Paaagjældende skulle anses med Fængselsstraf. Det forekommer mig tilstrækkeligt, om der blev givet en Ret til at anse dem saaledes. Indsættelsen af det lille Ord „kunne“ vilde altsaa raade Bød paa den Betænkkelighed, jeg har ved Bestemmelsen. Det forekommer mig ikke rigtigt at stille de to Ting paa lige Fod. Den Militær, der afhænder et Munderingsstykke eller andre militære Necessiteter, gjør sig skyldig i en langt grovere Forsælse end den, der afhænder et Kommisbrød eller andre Naturalpræstationer, der ere leverede ham; thi det er ganske vist, at det Almene dog ikke kan tvinge ham til at spise, naar han ikke vil eller kan, og han bør altsaa have Lov til at disponere over det Leverede paa anden Maade. Jeg vilde anse det for ganske urigtigt, om man vilde formene Militære indbyrdes at foretage en Ombytning af deres Næringsmidler, som det kaldt i Enhvers Smag.

Octavius Hansen: Der er et Forhold, hvorpaa jeg for mit Vedkommende kunde ønske at henlede den ærede Krigsministers Opmærksomhed, og hvorom jeg kunde ønske at høre ham udtale sig. Det dreier sig netop om Underofficersklassen og tillige om Officersklassens civilretlige Stilling, vel ikke direkte med Hensyn til Formuesforholdene, men dog med Hensyn til et Forhold, der staar i nær Berøring med disse. Jeg sigter herved til de Bestemmelser, hvorefter der for militære Personer — saa vidt jeg veed de fleste af Underofficersklassen og navnlig Officersklassen — som ville indgaa Ægtekab, udfordres en Tilladelse dertil. Dette er ligesom det her foreliggende Punkt et Indgreb i den personlige Frihed. Om det er nødvendigt af Hensyn til de Paaagjældendes militære Stilling, turde vistnok være et Spørgsmaal, og naar man er kommen til det Resultat med Hensyn til det rene Formuesomraade, at man uden i mindste Maade at ødelægge deres Stilling som Militære kan indrømme dem Frihed til at kontrahere og stifte Gjæld, synes der ogsaa at være Anledning til at udstrække denne Frihed til et Omraade, der har endnu større Betydning for den Enkelte. Et Forbud i saa Henseende vil i endnu højere Grad give ham Følelse af, at han hører til en Kaste og ikke er en fri Mand som alle andre Borgere. At Officerer eller Underofficerer for at kunne indgaa Ægtekab skulle have deres Forsattes, ja jeg tror endog kongelig Tilladelse, er, som vistnok Enhver vil erkjende, i høj Grad et Indgreb i deres personlige Frihed. Tilladelsen nægtes nu vel ikke i mange Tilfælde, hvor Betingelserne ere tilstede; men med Hensyn til

visse Klasser, — saavidt jeg erindrer Kapitaner og Lieutenanter — findes der den Bestemmelse, at Tilladelse ikke kan indrømmes, med mindre de Paaagjældende godtgjøre, at de foruden deres Embedsindtægt tillige have en Indtægt ad en anden Vej af 4 eller 600 Rd. Naar en Officer ikke kan godtgjøre, at han saaledes ad anden Vej har en fast og sikker Indtægt, kan han ikke faae Tilladelse til at gifte sig. Dette fører selvfølgelig og har ført til, at man søger at omgaa Loven paa mange forskellige Maader. Bestemmelsen har maaske ikke faa megen Betydning, netop fordi den kan omgaa, thi det er vistnok let at skaffe sig en saadan Erklæring, som i alt Fald formelt fyldestgjør det Krav, der maa stilles fra Krigsbestyrelsens Side, men for en samvittighedsfuld Officer, der nødig vil være Deltager i Noget, som kan kaldes Proformaverk, er det en meget pinlig Bestemmelse. Nagtet han maaske meget vel er i Stand til standsmaessig at ernære Kone og eventuelle Børn, vil han se sig afskaaren fra at indgaa Ægtekab, fordi han ikke har Lust til at inblade sig paa et Proformaverk. Naar Krigsministeren har fundet Anledning til at tage det her foreliggende Forhold for, og naar man maa indrømme, at Ægtekab lige saa vel som Formuesforholdene er et civilretligt Forhold, forekommer det mig, at der vel turde være Anledning til at tage Spørgsmaalet frem i en mere almindelig Stikkelse. Da det af mig her fremhævede Punkt angaar et civilretligt Forhold, turde det nok saa meget egne sig til at fremdrages som det af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) fremhævede, der dog nærmest angaar et rent processuelt Spørgsmaal.

Hinesfiad: Det er vistnok fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) bemærkede, at der paa det processuelle Gebet findes i den gjældende Lovgivning store Urimeligheder med Hensyn til de militære Netters Competence, og det er ikke alene Tilfældet, som det ærede Medlem fremhævede med Hensyn til kriminelle Sager, men ogsaa med Hensyn til Noget, som staar i nøiere Forbindelse med denne Sag, nemlig paa det civilretlige Gebet, idet Militæres Gjældsager udenfor Kjøbenhavn henhøre under militært Forum, hvilket er fuldstændig urimeligt, og jeg finder derfor, at det er fuldkommen rigtigt, at Opmærksomheden synes henvendt derpaa, men jeg antager ikke, at det var det ærede Medlems for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) Mening, og vilde i alt Fald ikke finde det heldigt, at man skulde forsøge paa at bringe dette Forhold i nogen Forbindelse med det foreliggende Lovforslag (Vilke: Nei!). Sagen er, at dette processuelle Spørgsmaal om Forholdet mellem Militær- og Civilretternes Competence baade paa det kriminelle og det civile Omraade